

ศูนย์การเรียนรู้ที่นี่ปลอดภัย

เทศบาลตำบลชำสูง อำเภอชำสูง จังหวัดขอนแก่น

ปัจจุบันคนไทยผลิตขยะออกมาไม่น้อยกว่าวันละ 73,560 ตัน หรือ

ผลิตขยะทั้งปี 26.85 ล้านตัน

ซึ่งจะถูกส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องเพียง 8.34

ล้านตัน ส่วนที่เหลือนำไปกำจัดไม่ถูกต้อง 7.15 ล้านตัน

และมีตกค้างใน

พื้นที่และกำจัดไม่ถูกต้องอีก 6.22 ล้านตัน

มีขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

ใหม่ จำนวน 4.94 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.40

เท่านั้นเอง

รัฐบาลได้สั่งการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ
แก้ไขปัญหานี้

ขยะมูลฝอย โดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่ง-

แวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้รับมอบหมายให้

เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและดำเนินการขับเคลื่อน

Road Map

การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
คือกิจกรรมสร้างวินัยคนในชาติ สู่การจัดการที่ยั่งยืน

บทนำ

โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ส่งเสริมและสนับสนุนให้
มีการจัดการขยะที่ต้นทางเปลี่ยนมุมมองของ ขยะ
เป็นสิ่งที่มีความคุณค่า โดย
ใช้หลักการ 3Rs คือ ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่
เพื่อลดปริมาณขยะ
มูลฝอย
และเพิ่มประสิทธิภาพการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่อย่างมี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เพื่อเป็นการขยายผลและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงาน
ด้าน
การส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
ภายในเทศบาลตำบลชำสูง
ได้สนับสนุนการจัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ เพื่อเป็น
ศูนย์การจัดการ
ขยะมูลฝอยแบบครบวงจรในชุมชน
รวมทั้งเป็นแหล่งขยายองค์ความรู้และ
ศึกษาดูงาน ให้แก่พื้นที่ใกล้เคียง หรือภูมิภาคอื่นๆ
ที่มีความสนใจการ
ดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจรได้
นำไป
ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ตนเองต่อไป

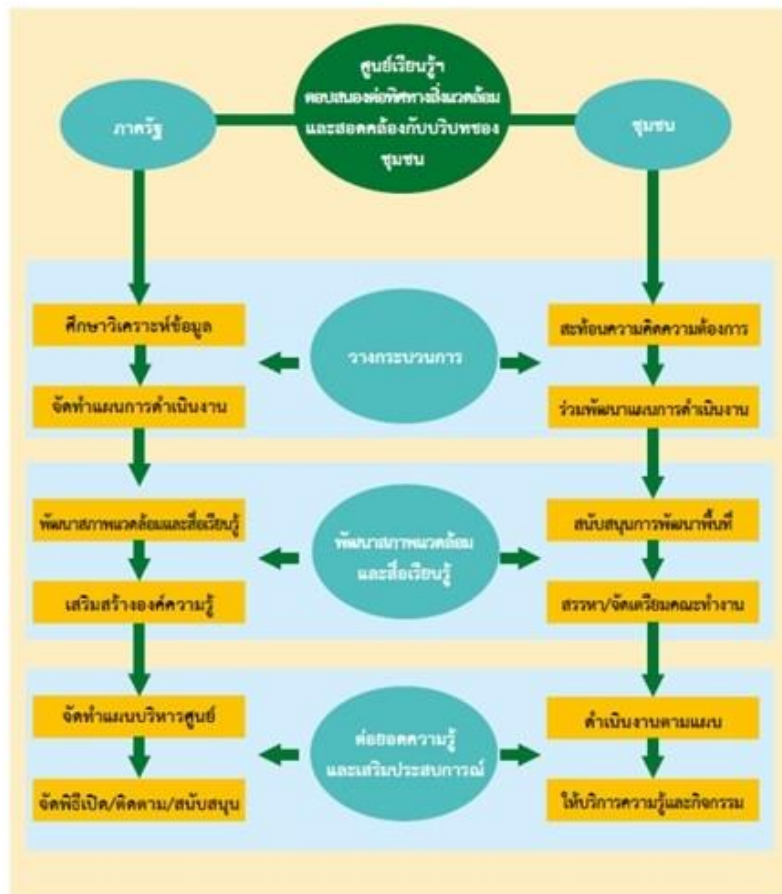

Learning Center

ศูนย์เรียนรู้...คืออะไร

ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)

เป็นพื้นที่รวบรวมข้อมูลข่าวสาร
ความรู้ของชุมชนเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้สำหรับประชาชน
เสริมสร้างโอกาส ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์
ภูมิปัญญา วัฒนธรรม
และเอกลักษณ์ของชุมชน
อีกทั้งเป็นแหล่งบริการชุมชนด้านต่างๆ

Zero Waste

แนวคิดขยะเหลือศูนย์ (ปลอดขยะ :Zero Waste)

ขยะเหลือศูนย์

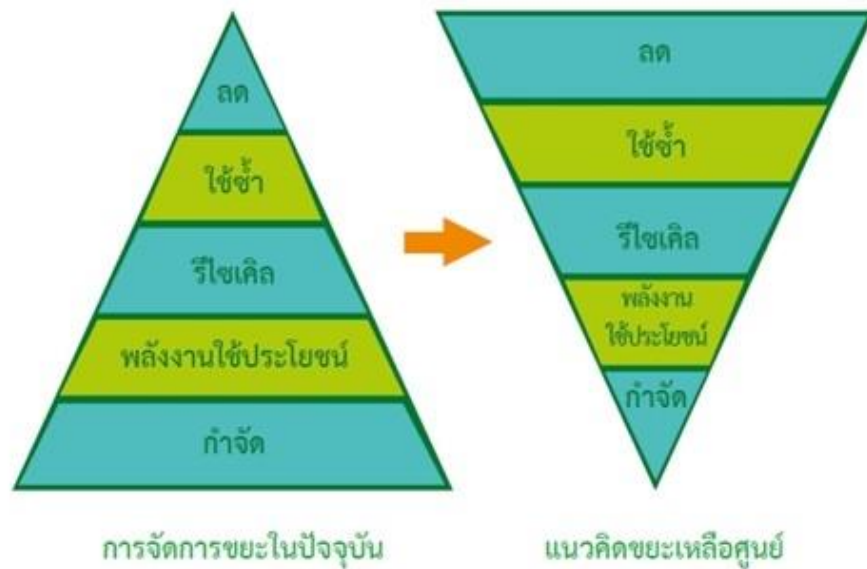
เป็นแนวคิดในการส่งเสริมการหมุนเวียนทรัพยากร
กลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้ทรัพยากรถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
และลดขยะให้
เหลือน้อยที่สุด โดยใช้หลักการ 3R: (Reduce-Reuse-
Recycle) รวมทั้งการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

Zero Waste

หัวใจสำคัญของแนวคิดขยะเหลือศูนย์ คือ
การจัดการขยะที่ต้นทาง
คือเน้นการลดขยะ การใช้ซ้ำ การคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่
ก่อนนำไปกำจัด

ซึ่งแตกต่างจากการจัดการขยะในปัจจุบัน ที่เน้นการกำจัด หรือ
จัดการขยะที่
ปลายทาง มากกว่าการแก้ไขที่ต้นทาง

ศูนย์การเรียนรู้

เครื่องอัดขยะพลาสติก Waste Plastic Compactor

เทศบาลตำบลข้าสูง มีเครื่องอัดขยะพลาสติก
เพื่ออัดขยะพลาสติก เป็นก้อนเชื้อเพลิงขยะ(Refuse Derived
Fuel, RDF)
การนำพลาสติกที่ไม่ใช้แล้วจากขยะมูลฝอยมาผลิตเป็นเชื้อเพลิง
Mechanical Biological Waste Treatment, MBT
ให้กับโรงงานปูนซีเมนต์
หรือโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆที่ต้องใช้เชื้อเพลิงในกระบวนการผลิต

เสวียนไม้ไผ่ ภูมิปัญญาจัดการขยะในชุมชน

เสวียน เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาของชาวบ้าน
ซึ่งเคยมีการใช้กันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ
อาจมีการขาดหายไปในช่วง
จนระยะหลังมีปัญหาหมอกควัน
เกิดขึ้นมากชาวบ้านจึงหันกลับมาใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถ่ายทอด
มาตั้งแต่บรรพบุรุษ การทำเสวียน
เป็นการนำเอาไม้ไผ่มาสานรอบโคนต้นไม้เพื่อใช้เก็บขยะใบไม้
ให้ใบไม้เศษไม้ย่อยสลายตามธรรมชาติ
ลดฝุ่นละอองจากการเผาใบไม้เศษ
และเมื่อเศษใบไม้ทับถมกันนานๆ
ย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ตามธรรมชาติ

เทศบาลตำบลชำสูง
ได้เล็งเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนแนวทางใน
การปฏิบัติราชการของจังหวัดแพร่ ในการรักษาสิ่งแวดล้อม
ช่วยลดภาวะมลพิษ ลดฝุ่น
ละอองในอากาศ จึงได้จัดทำเสวียน ไม้ไผ่เก็บใบไม้
และรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ทำเสวียนภายในบ้านเพื่อลดกา
รเผาเศษใบไม้แห้ง นำไปทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ได้ต่อไป

"เสวียนรักษ์โลก" ลดขยะ สร้างปุ๋ย บำรุงต้นไม้

ศูนย์การเรียนรู้

ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ จากเศษขยะ

เทศบาลตำบลข้าสูง ส่งเสริมการทำน้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดปริมาณขยะเปียก ขยะอินทรีย์ และขยะทั่วไป ด้วยการหมักทำน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปริมาณ ขยะในชุมชนและสามารถนำไปใช้ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช รักษาสิ่งแวดล้อม เช่น ขจัดกลิ่นเหม็นคอก สัตว์ แหล่งน้ำเสีย และกลิ่นไม่พึงประสงค์ต่างๆ ได้

ศูนย์การเรียนรู้

ธนาคารขยะรีไซเคิล คือ

รูปแบบหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริม การคัดแยก
ขยะมูลฝอย โดยเริ่มต้นที่ชุมชน ตัวอย่างเป็นหลัก และใช้
ชุมชนเป็นสถานที่ดำเนินการ
เพื่อให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย

หลักการของธนาคารขยะรีไซเคิล คือให้

ชาวบ้านสมัครเป็นสมาชิกของธนาคาร
ขยะฯ และนำขยะมาฝากที่ธนาคาร โดยมีเจ้าหน้าที่ของธนาคาร
ทำการคัดแยกและชั่ง

น้ำหนักขยะ และคำนวณเป็นเป็นเงิน แล้วมันที่กลงสมุดคู่ฝาก
โดยใช้ราคาที่ทางกลุ่ม ประสานกับร้านรับซื้อของเก่า
เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา

รายได้ของกิจกรรมมาจากผลต่าง

ของราคาที่คณะทำงานกำหนด

กับราคาที่สามารถขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า ซึ่งต้องมี
การหักรายจ่ายอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับ
ประสานงาน ซึ่งรายได้

สามารถใช้เป็นทุนหมุนเวียน และจัดตั้งเป็นกองทุน
เพื่อใช้สนับสนุนกองทุนหมู่บ้านต่อไป

ศูนย์การเรียนรู้

การคัดแยกขยะตามหลัก 3Rs

ศูนย์การเรียนรู้การคัดแยกขยะ ตามหลัก 3Rs
 เพื่อให้ประชาชนในตำบล
 ห้วยม้าตระหนัก มีความเข้าใจ
 สามารถแยกประเภทของขยะรีไซเคิล ก่อนทิ้งได้อย่าง
 ถูกต้อง
 มีการกำจัดขยะอย่างถูกวิธีเหมาะสมกับขยะแต่ละประเภท
 และมีวิธีการจัดการ
 อย่างถูกต้องกับขยะที่สามารถหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่
 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนให้ สามารถลดปริมาณขยะ
นำขยะมาใช้ประโยชน์อย่างเป็น
รูปธรรมและเป็นระบบ

คัดแยกขยะ

คัดแยกขยะ ตามหลัก ๓Rs

